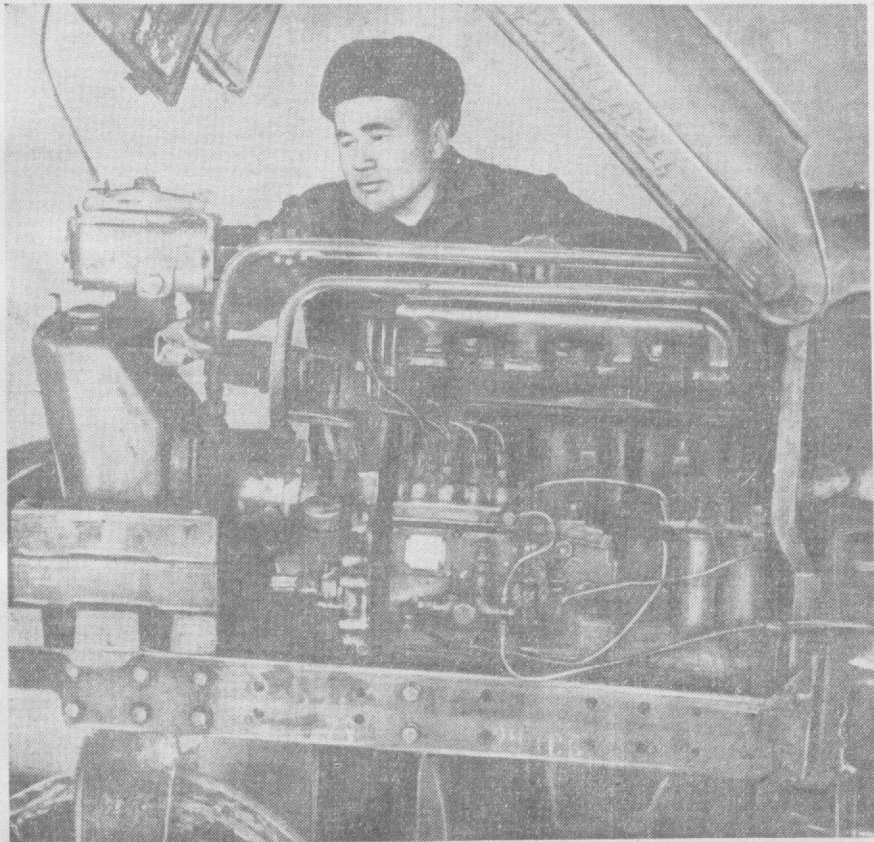

КҮЧИЕВЧИЛАР САФИГА КҮШИЛИНГ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 55 (2603) Чоршанба, 18 март 1964 йил. Баҳоси 2 тийин.

МАШИНА — ДЎСТИМИЗ

Машина — деҳқоннинг чин дўсти, деб бечизга айтишмаган. Ҳақиқатан ҳам машинага илҳос қўлган деҳқон баракали хирмон кўтарди. Бунга тажриба кўрсатапти. Ана шундай деҳқонларнинг бири — сирдарелик Жавод Қўчиевдир. У пахтадан юқори ҳосил олишда, унинг таннасини арзонлаштиришда, қўл меҳнати техника елкасига юклашда ҳам бошқаларга намуна кўрсатапти. Кеча матбуотда унинг тажрибаси ёритилди. Мен мақолани ўқиб чиқиб, анча нарсани ўргандим. Ютуқларнинг сирини — шунинг кўзини билиб иш юритишда экан.

Бизнинг бригаданим ҳам комплекс механизацияланган. Дала ишларини асосан техника кучи билан бажарамиз. Шунинг учун ҳам ишимиз осон кўчапти. Деҳқонларимиз бултур 34 центнердан хирмон кўтаришган эди, бу йил 40 центнерга бел боғлашди. Бултур етиштирилган ҳосилнинг 70 проценти машиналар билан териб олган эдик, бу йил бундан ҳам кўпрогини териб олоқчимиз.

Хуллас арзон пахта етиштириш учун бор иккониятларимизни ишга соддамиз, бор куч-қайратимизни аямая меҳнат қиламиз.

Баҳром ЮСУФЖОНОВ, Калинин бошқармасидаги «Қи-зил Ўзбекистон» колхозининг комплекс механизацияланган бригадаси бошлиғи.

ГЕКТАРДАН ТҮЛА ҲОИДАЛАНАМИЗ

ТУЯТЕПА. Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Полярная звезда» колхозини ўқисамиз шай бўлиб кутиб оламиз. Техника ремонтдан чиқарилади, коллектор-завур шохобчалари тозаланиди, уруллик ташиб қўйилди. Трактор ва сепалар далада қўйилди. Бу йил колхоз қишлоқ хўжалиги экинларини мейвандоштиришнинг янги структурасини жорий қилди. Ерларнинг қариб 70 проценти чигит экин учун ажратилди, ҳамма экин майдонларининг чорак қисмида кўпрогига шолни ва маккажўхори экилади.

— Бу йил биз гектар бошига 30 центнердан, яъни ўтган йилдагига нисбатан бир ярим центнер ортиқ пахта етиштиришга аҳд қилдик, — дейди колхоз раҳбарларининг раиси, иккинчи марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ким Пен Ха. — Шолни ҳосилдорлиги ҳам оширилди. Гектар бошига 50 центнердан дон олишни мўлжаллаيمиз. Дуннакли дон экинларининг ҳар гектаридан 12 центнердан ҳосил олинади. Биз бунга қандай йўл билан еришмоқчимиз?

Авалло, минерал ўғитлардан самарали фойдаланиш йўли билан эришмоқчимиз. Минерал ўғитлар органик моддалар билан аралаштириб, норуқларга қаттиқ риоя қилиб ва агро-техника жиҳатидан энг яхши му-ддатларда ерга солилади. Ҳар гектар ерга 5 центнердан соф азот ва 10 тоннадан гўнг солиш мўлжалланади. Ўғитларни сайлаш учун колхозда икки минг тонна ўғит сақланадиган тиловий омбор қурилмоқда.

Мамлакатнинг дондор механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Валентин Топкодан намуна олиб, биз ўз хўжалигимизда комплекс механизацияланган икки эвено ташкил қилдик. Эвеноларга тажрибали пахтакорлар бошчилик қилади. Шол-корлик бригадаларининг кўпгина раҳбарлари ўз малакаларини оширмоқдалар. Илгорларнинг меҳнатини рағбатлантириш мақсадида колхоз раҳбарлари кўшимча пула маблағлари ажратди. (ЎзТАГ).

„РАБОТНИЦА“ ЖУРНАЛИ РЕДАКЦИЯСИГА

КПСС Марказий Комитети «Работница» журнали редакциясини, авторлар активини ва кўп сонли журналхонларини шонли 50 йиллик билан ва юбилей туйғули билан кизгин табриклиди.

В. И. Ленин маслаҳатига кўра ташкил этилган бу журнал Коммунистик партиянинг оташин сўзини кўп миллионли меҳнаткаш хотин-қизлар оммаси орасига ҳормай-толмай ёймоқда, уларнинг ажойиб ишлари тўғрисида сўзлаб бермоқда, уларни ленинча яшаш ва ишлашга ўргатмоқда. «Работница» журна-

ли—совет хотин-қизларининг содиқ дўсти, мамлакатимизда коммунизм тантанаси учун, бутун дунёда тинчлик учун актив курашчидир.

КПСС Марказий Комитети «Работница» коллективига, унинг муҳбирларига ва журналхонларига партиямиз Программасини амалга ошириш учун курашда, тинчлик ва халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлашда янги муваффақиятлар тилайди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ
КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИКНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущёв, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг раиси, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар кабинетининг раиси Ким Ир Сенга, Корея Халқ Де-

мократик Республикаси Олий Халқ мажлиси президиумининг раиси Чой Ён Генга табрик телеграммаси юборилди. Бу табрик телеграммасида СССР билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида иқтисодий ва маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланган куннинг 15 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий

Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан ва бутун совет халқи номидан Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетига, Корея Халқ Демократик Республикаси Олий Халқ мажлиси президиумига, ҳукуматига, бутун кореялик халқига табрик ва энг яхши ис-таклар изҳор қилинади. (ТАСС).

Совет экономикасининг жадал ривожланиши, аҳолининг кўпайи-ши, халқ моддий фаровонлигининг улашувисига бўлаётган таъсирни ҳисобга олган ҳолда, деҳқонларнинг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришга юксак талаблар қўймоқда, уни бевотхона ўстириб боришга зарурат туғдиришмоқда. КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг гўяг буюқ аҳамияти ҳисобига, бу Пленум декабрь Пленумининг қарорларида белгиланган деҳқончилик ва чорвачиликнинг асосий йўналишларига таъйиб ту-риб, химия саноатининг жадал ривожланиши шартларида ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг интенсификация масалаларини син-чиллаб ва чуқур ишлаб чиқди.

Бу Пленум қишлоқ хўжалигини интенсификация бўйича келтириш-да фанининг ролини аниқ белгилла-ди, фан ютуқлари ва илгори тажрибани амалда тадбиқ этиш йўллари белгиллади, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг ин-дустрия асосида қайта қуришига барча томонларини кўрсатиб ўтди.

Тошкент облатининг меҳнат-кашлари барча совет ишчилари қатори КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг тарихий қарорларини қизгин маъқулла-моқдалар, бу қарорларда партия-мизнинг жаҳоншумул-тарихий ва-зифа — сўнгги икки ўн йиллик ишда коммунизмнинг моддий-тех-ника базасини яратиш вазифа-сини белгилла берган янги Про-граммани амалда ошириш соҳа-сида изчиллик билан олиб бораёт-ган ишларини кўриб турибдилар.

Қўдратли саноат билан бирга ҳар томонлама гуллаб яшашган ва ривожланиётган қишлоқ хўжалиги ана шу вазифининг органик қис-мини ташкил этади.

1964 йилнинг февралда, Ўз-бекистон Компартияси Марказий Комитетининг XI Пленуми бўлди. Бу йилнинг КПСС Марказий Ко-митети февраль Пленуми қарорлари муносабати билан республика пар-тия ташкилотини олдинда турган ва-зифаларни муҳофаза этиди.

Ўзбекистон КП Марказий Ко-митети Пленуми Ўзбекистон ша-роитида қишлоқ хўжалигини ин-тенсификациянинг бош йўли пахта етиштиришни кўпайтиришдан иб-о-

мени механизаторликка ўтказиш-ларини сўрадим. Тез орада асли кас-бимга қайтдим. Мени комплекс ме-ханизацияланган пахтачилик эвено-сига бошлиқ қилиб тайинладим.

Бу йил эвеномиз аъзолари 45 гектар ерга чигит экиб, ҳар бир ки-ши ҳисобига камида 20 тоннадан «оқ олтин» етиштиришга бел бо-ғлашди. Шу қўнқарда экин қамла-нишига қизгин тайёргарлик қўра-

Қўдрат ЭЛИСОВ,
Янгийўлдаги «Ленин и з м»
колхозининг комплекс ме-ха-низацияланган эвеноси бош-лиғи.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. А. КАРЛОВНИ МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет давлати олдиндаги хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил туғилиш муносабати билан Ўзбекистон КП Марказий Ко-митетининг иккинчи секретари ўртоқ Владимир Алексеевич Карлов Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Л. БРЕЖНЕВ
М. ГЕОРГАДЗЕ

Москва, Кремль.
1964 йил 17 март.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ИНТЕНСИВЛАШ—УМУМХАЛҚ ИШИ

Тошкент саноат област ва шаҳар партия ташкилотлари активи йиғилиши

Газетамизда аввал хабар қилин-ганидек Тошкент саноат област ва шаҳар партия ташкилотлари ак-тивининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Ўзбекистон КП Тош-кент саноат област комитетининг биринчи секретари ўртоқ П. В. Каймаков «КПСС Марказий Ко-митети февраль Пленумининг ақшлари ва Тошкент саноат об-ласт партия ташкилотининг вази-фалари» тўғрисида доклад қилди.

КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми, — дейди ўз докладыда ўртоқ Каймаков, — «Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришнинг тезроқ кўпайтириш учун ўғитлардан кенг фойдала-ниш, сугориш ишларини ривож-лантириш, комплекс механизация-лаш ҳамда фан муваффақиятлари ва илгори тажрибани жорий қилиш асосида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини интенсификация тўғ-рисидаги масалаларни кўриб, бу Пленум партия ва бутун совет халқи ҳа-тида йирик воқеа бўлиб, жуда катта сиёсий ва хўжалик аҳамия-тига эгадир.

Партиямизнинг бошқа йиғила-рида бўлгани сингари февраль Пленумида ҳам Марказий Коми-тет мамлакат экономикаси тарақ-қиети билан боғлиқ бўлган етук масалаларни хал этишга коллек-

тивчилик билан, қишлоқ меҳнат-кашлари, мутахассислар, олимлар-нинг кенг иштирокидан ленинча чу-қур ва ишончлироқлик ҳамда ил-мий жиҳатдан асосланган ҳисоб-лаш нуктаи назаридан ёндашди.

Сўнгги ўн йил ичида партия қишлоқ хўжалигини юксалтириш бўйича чиндан ҳам улкан вази-фаларни амалга оширди. Ана шу йиллар ичида қишлоқ хўжалиги-ни юксалтириш ва бу соҳанинг техник иқтисодий базасини му-стаҳкамлаш борасида Совет ҳоки-матининг бундан аввалги барча йилларидаги кўрган тадбирларига нисбатан кўп иш қилинди. Дон етиштириш 1953 йилдагига қара-ганда 1,8 гўшт 1,6 ва сут 1,8 марта кўпайди. Ҳатто об-ҳаво жуда ноқулай келган ўтган йилда ҳам мамлакатда 1953 йилдагига нисбатан 837 миллион пуд қўн қалла етиштирилди. Пахта, қанд лавлаг, картошка ва бошқа қи-шлоқ хўжалик маҳсулотлари ети-штириш анча кўпайди. 1963 йилда пахта етиштириш биргина Ўзе-бекистонда 1953 йилдагига нисба-тан 1 миллион 166 минг тонна ортиди.

Хозирги вақтда мамлакатимиз қишлоқ хўжалик ахтиёрликларини учун йирик капитал маблағ аж-ратиб имконияга эга. Юксалиб бо-раётган саноатимиз қишлоқ хў-жалигини кенг химиялаштириш ва механизациялашнинг амалга оши-ришга имкон туғдириб бермоқда. Колхоз ва совхозларга раҳбарлик қилиш қайта ташкил этилди. Пар-тия ана шу факторларга асосла-наб мамлакатнинг қишлоқ хў-жалик маҳсулотларига бўлган талабни ҳосилдорлигини кескин ошириш, бутун қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳар томонла-ма интенсификация йўли билан қон-дирш мумкин деб эълон қилди.

Механизациялаш, химиялашти-риш, ирригациялаш ва электр-лаштириш асосида ҳар гектар ердан тобора кўпроқ маҳсулот олиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннасини камайтириш, ишга яроқли ҳар гектар ердан кўпроқ фойда қў-риш—интенсификациянинг иқтисодий мазмунини ташкил этади.

Совет экономикасининг жадал ривожланиши, аҳолининг кўпайи-ши, халқ моддий фаровонлигининг улашувисига бўлаётган таъсирни ҳисобга олган ҳолда, деҳқонларнинг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришга юксак талаблар қўймоқда, уни бевотхона ўстириб боришга зарурат туғдиришмоқда. КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг гўяг буюқ аҳамияти ҳисобига, бу Пленум декабрь Пленумининг қарорларида белгиланган деҳқончилик ва чорвачиликнинг асосий йўналишларига таъйиб ту-риб, химия саноатининг жадал ривожланиши шартларида ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг интенсификация масалаларини син-чиллаб ва чуқур ишлаб чиқди.

Бу Пленум қишлоқ хўжалигини интенсификация бўйича келтириш-да фанининг ролини аниқ белгилла-ди, фан ютуқлари ва илгори тажрибани амалда тадбиқ этиш йўллари белгиллади, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг ин-дустрия асосида қайта қуришига барча томонларини кўрсатиб ўтди.

Тошкент облатининг меҳнат-кашлари барча совет ишчилари қатори КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг тарихий қарорларини қизгин маъқулла-моқдалар, бу қарорларда партия-мизнинг жаҳоншумул-тарихий ва-зифа — сўнгги икки ўн йиллик ишда коммунизмнинг моддий-тех-ника базасини яратиш вазифа-сини белгилла берган янги Про-граммани амалда ошириш соҳа-сида изчиллик билан олиб бораёт-ган ишларини кўриб турибдилар.

Қўдратли саноат билан бирга ҳар томонлама гуллаб яшашган ва ривожланиётган қишлоқ хўжалиги ана шу вазифининг органик қис-мини ташкил этади.

Ўзбекистон Компартияси Мар-казий Комитети Пленуми қишлоқ меҳнаткашлари олдига бу йил катта ва масъулиятли вази-фаларни қўйди. Тошкент облатини колхоз-лари ва совхозлари бу йил 315 минг тонна пахта, 250 минг тонна дўб экинлари етиштиришлари ва давлатга сотишлари, дон етишти-риши ва давлатга сотишлари икки баравар оширишлари, 435 минг тонна картошка, 79,3 минг тонна сабзавот ва позиз экинлари, 141 минг тонна сут, 23,5 миллион до-на тухум етиштиришлари керак.

Пойтахт облатини умумий ҳисоб-ида 1,5 миллион тонна деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етишти-риши ва шундан 1 миллион тон-насини давлатга сотиш лозим.

Докладчи сўзида давом этиб таъкидлашдики, қишлоқ хўжали-гини химиялаштириш саноат пар-тия ташкилотининг муҳим вази-фалардан биридир.

Бу соҳада Тошкент облатини кор-

ва социалистик мажбуриятни му-нафақият билан бажаришга сафарбар этишлари лозим.

Чирчиқ химиклари КПСС Мар-казий Комитети декабрь ва фе-враль Пленумлари қарорларини бажаришга муносиб ҳисса қўиш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигини муносаб меҳнат совғалари билан нишонлаш учун астойдил ҳаракат қилиб 1964 йилда белгиланган программаларни амалга ошириш ва минерал ўғит ишлаб чиқариш мажбуриятини олдинла-ри. Электротехника комбинати коллек-тив шу йилнинг икки ойи ичида янги маҳсулот ишлаб чиқариш планини 105 процент адо этди. Тошприқдагидан анча кўп мине-рал ўғит тайёрланди.

Область химия корхоналарининг коллективлари янги техникани из-чиллик билан жорий қилмоқдалар, қишлоқ хўжалиги учун гўяг зарур бўлган энг янги маҳсулот хилла-ри ишлаб чиқаришнинг муваффа-қиятли ўлаштирилмоқдалар.

Масалан, Янгийўл гидролиз за-водида ўтган йили оксид озунга аниқтирилари ишлаб чиқариш йў-налишларида. Завод меҳнатсева-рлари 1964 йилда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўтган йилдагига қара-ганда 1,5 марта, озунга аниқтири-лаш экин 2,7 марта кўпайтиришга аҳд қилганлар.

(Охири иккинчи бетда)

Н. С. ХРУЩЕВ МАКТУБИГА ИТАЛИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ЖАВОБИ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущёвнинг 1963 йил 31 декабрда жаҳон мамлакатлари давлат (хукумат) бошлиқларига юборган мактуби муносабати билан Италия Министрлар Советининг раиси А. Морандо жавоб олинди.

«Италия хукумати», — деб ёзди Италия бош министри, — бу мактубни биз юксак даражада қадрлайдиган ва яхши ниятли ҳамма хукуматларни «ахлоқлантириш» керак бўлган ишнинг, тинчлик ва халқаро ҳафсизлик асосларини адолат ва эриклик руҳида мустаҳкамламоқ учун ўз куч-қай-ратини қўйиштириш ва мослаш, шу тарафда ҳамма халқларнинг энг азгу озуларини ва талабларини қондириш иштининг ифодаси сифатида таъбиринлайди».

Сўнгра айтиладигани, Италия хукумати мактубдаги баъзи асосий прин-циплар билан Италия хукумати халқаро ҳаётда амал қилаётган прин-ципларининг муо бўлиб тушганилигини мамнуният билан кутиб олди.

Италия хукуматидаги жавабда елпасига ва батамом қуролсизланиш масаласида муайян прогрессга эришиса, мактубдаги таълифларни амал-га ошириш учун энг яхши вазиет вужудга келган бўлур эди, дейилади. Италия хукумати мактубида айтилган мулоҳазаларга қўйилган билан бир-га елпасига ва батамом қуролсизланишнинг «бутун дунёда тинчлигини ва ҳафсизлигини мустаҳкамлашнинг заминин» деб билади.

АЛМАШИНАДИГАН САҲИФАЛАР

«Тошкент ҳақиқати» газетаси махсус алмашиқ турлидаги саҳифаларининг навбатдаги со-ни чиқди. Газетанинг бугунги чоршанба сонининг 3-бети икки хил нусхада босилди.

Саноат ходимлари учун мўл-жалланган саҳифада: «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси-нинг Оҳангарондаги ишчи му-ҳбирлар пости аъзолари И. Ах-медов, С. Пардоев, Б. Носиров ўртоқларининг «Ўзбекистон ко-чегаракиси» сарлавҳали матери-ати босилган. Саҳифа Ўзбеки-стон ССР ва Ўзбекистон Ком-

партиясининг 40 йиллик юби-лейига бағишланган.

Қишлоқ хўжалик ходимлари учун мўлжалланган саҳифада: «Деҳқончилик маданиятини юк-салтирайлик!» деган умумий сарлавҳа остида М. Усмонов-нинг «Хозирги ҳаракат — хир-монта баракат», Т. Андабоев-нинг «Ихтисослаштирилган фермалар», И. Юсуповнинг «Янги тўздорлар», К. А. Висо-кийнинг «Политилен ва пахта-чилик» сарлавҳали мақолалари-ни ва бошқа турли хабарларни ўқиш мумкин.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ИНТЕНСИВЛАШТИРИШ — УМУМХАЛҚ ИШИ

(Боши биринчи бетда)

Партия қарорларини амалга оширишда областини темирйўл ва автомобиль транспорти ҳодимлари ҳам ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Улар «Вагон-автомобиль — хўжалик» методи асосида минерал ўғитларни марналашларда усулда ташиниш қўлланмоқдалар. Ўғитлар ташинишнинг янги формаси Раҳимов, Ҳамза, Қўчиқчи ва бошқа станцияларда кенг қўлланилмоқда. Бу тадбир минерал ўғитларни вагонларга орттиришнинг пайдаланиш исрофгарчилигига йўл қўймайди, уларни колхоз ва совхозларга етказиб бериш муддатини маддалаштиради, вагонларни беҳуда ўлшамайди, юк тушириш таннаригини беш баравар арзонлаштиради. Ана шу ҳаракатни кенг ажратиб олишимиз лозим.

Областда химия маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кескин қўлайитириш бўйича белгиланган вазифани бажарилиши кўп жихатдан капитал қурилиш суръатларига боғлиқдир. Декабр Пленумидан кейин химия объектлари қурилиши анча яхшиланди. Областда химия қурилишларида қурилиш-монтаж ишлари икки ойлик вақт илгари билан адо этилди. Яқин кунлар ичида Чирчиқ химия комбинатининг нарбадиди цехи маҳсулот бера бошлайди.

Бироқ химия объектларини ишга тушириш асосида қурилиш ташкилотларининг фаолияти да жиддий нуқсонлар мавжуд.

Ўртоқ Каймаков Чирчиқ электротехника комбинати ва 160-қурилиш трести раҳбарларини корхонада паст сифатли сеилити маҳсулотларни ишлаб чиқаришга қўйиб қўйди. Бу раҳбарлар бутун кучларини йирик объектларга сарфлаб, бошқа қувиқларни ўз вақтида ишга тушириш тўғрисида қайғурмаётганликлари кўрсатиб ўтди. Барча шў фронтини бўйича давлат планлари сўзаси бажарилиши керак, — дейди докладчи.

Областда химия маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича қувиқлар қурилиш белгиланган графикадан ордада қолганлиги. Корхоналар ва қурилишлар раҳбарларининг масъулиятини ошириш, шунингдек партия ташкилотларининг объектларни асос-усуналар билан ўз вақтида таъминлаш ва қувиқларни белгиланган муддатда ишга тушириш юзасидан родини қўлайитириш зарур.

КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми таъкидлаб ўтганидек қишлоқ хўжалигини интенсификация қилиш бўйича йўлларидан бири сугорилардан деҳқончиликни ҳар томонлама ривожлантиришдан иборат. Пленум янги сугорилардан ерларни фойдаланишга топиришнинг лозим сўзаси бажарилиш кўрсатилган пайтда янги қурилиш сўсмавларини, қўриқ ерларда юқори ҳосил берадиган совхозлар ташкил этишни талаб қилди.

Республикада, шунингдек Тошкент областида сув хўжалигини қўлайитириш ва ерларнинг мелiorация қилини яхшилаш бўйича анчагина ишлар қилинди.

Бу йил сув хўжалиги ва қурилиш ташкилотлари Тошкент сўсмавларини чап қирғоқ наҳанини бўлиб эшитиб қуришди. Бу қирғоқ 16,2 минг гектар кўр ерларни ўзлаштиришга имкон туғдиради. Бекобод, Янгийўл ва бошқа районларда ерларнинг мелiorация қилини яхшилаш юзасидан талайгина ишларни амалга ошириш кўтилмоқда. Ўзбекистонда ирригация ва мелiorация соҳасидаги ишлар кенг қўламда олиб борилади.

Шу муносабат билан област саноати олдиде экскаваторлар, компрессорлар, темир-бетон дотоклар ишлаб чиқаришни қўлайитириш, сугориларда иштатилардан полиетилен труба, машиналар ва химия саноатининг бошқа маҳсулотларини тайёрлашни ўзлаштириш бўйича жиддий вазифалар турибди. Олимлар, лойиҳалаш ва конструкторлар ташкилотларининг ҳодимлари айнаикса кўп иш қилишлари керак.

Бироқ партия ташкилотларининг ҳаммаси ҳам КПСС Марказий Комитети декабр ва февраль Пленумлари белгиланган вазифаларни ҳал этишга етарли даражада масъулият билан қараётганлар деб бўлмайди. Ваъзи жой

ларда планлар ва белгиланган топириқлардан барбод бўлганлиги. Қишлоқ хўжалик ҳодимлари маҳсулот сифатига жиддий эътироз билдиришмоқдалар.

Айрим лойиҳалаш ва конструкторлик ташкилотлари ҳам қишлоқ меҳнаткашларидан қара бўлиб қолмоқдалар. Ўртоқ Каймаков ирригация бўйича Давлат маҳсул конструкторлик бюросининг фаолиятини ва унинг сойиб раҳбари Гривановни кескин танқид қилди. Ана шу ташкилотда беш йил ичида бешта машина яратилди. Буюр томонидан яратилган машиналарнинг конструкториялари бир неча бор кам-қерғинлиги тузатиш учун қайтариб юборилди, ишлаб чиқаришнинг аса шу қалдар тақомиллаштирилганлиги, қишлоқ меҳнаткашлари бу машиналардан қўзғирмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми мамлакатни сазавот ва картошка билан тўла таъминлаш масаласига катта эътибор берди. Пленум партия ва совет ташкилотларидан шаҳар ва саноат марказлари атрофида ташкил этилган иштисослашган совхозлар иштини яхшилаш, бу хўжаликларни арзон сазавот ва картошка етиштириб берадиган юқори ҳосилли рентабел хўжалиққа айлантириш юзасидан аниқ ва дадил тадбирлар ишлаб чиқаришларини кўрсатиб ўтди.

Қишлоқ хўжалигини интенсификация қилиш, дейди докладчи, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаштиришга тасаввур қилиб бўлмайди. Шу сабабли КПСС Марказий Комитети Пленуми бу масалани катта эътибор берди.

Пленум яқин йиллар ичида қанд лавлаги, пахта, картошка ва бошқа экинларни йиғиб-териб олишда тўла механизациялаштиришдек муҳим вазифани илгари сурди.

Област саноати қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни техника жихатидан қуриланганлигида катта роль ўйнайди. Областдаги саккизта қишлоқ хўжалик машинасозлик корхонаси бор. Бу 1963 йил учун белгиланган қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқариш давлат плани муваффақиятли адо этилганини гойат қўниқиб билан таъкидлашимиз.

Бироқ саноат корхоналарининг давлат планларидан бажарилиш, қишлоқ хўжалик машиналари ва уларнинг запас қисмларини етказиб бериш, янги машиналарни яратиш ва ишлаб чиқаришни ўзлаштириш соҳасидаги ишларида жиддий камчиликлар мавжуд. Масалан, «Ўзбекхлопкомаш» заводи 1963 йилда пахта тозалаш саноати учун технологияси асос-усуналар ва запас қисмлар ишлаб чиқариш планини 93,1 процентига адо этди. Шу йилнинг январь ва февраль ойларида аса ятти ва товар маҳсулот ишлаб чиқариш плани барбод бўлди.

Шуни таъкидлаб ўтиш лозимки, бу заводда плани шўрчилик хисобига бажаришга ҳаракат қилинган. Масалан, январнинг биринчи ўн кунидаги 5,9 процент, иккинчи ўн кунидаги 15,1 процент ва учинчи ўн кунидаги 61,5 процент маҳсулот ишлаб чиқариш билан ялмас практика маҳсулот сифатига ҳам нидий таъсир кўрсатаётди.

Докладчи «Чирчиселъмаш», «Автотракторолет», «Ўзбексельмаш» ва бошқа қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларининг асосий номенклатура маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича қўрсаткичларини батафсил аналит қилиб, қишлоқнинг муҳим заказлари вақтида бажарилмаётганлиги учун жиддий эътироз билдиради.

Янги қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ҳам қўниқарсиз ахволда. Қатор корхоналарда машиналар шу йилнинг биринчи қауатигада ўзлаштирилиш мўлжалланмаётган бўлса ҳам лекин улар учун зарур бўлган техника хўжалиқлари йўқ. Осиёсига ва мосламалар тайёрлаш ишлари сўс бораётти. Бу масалалар ҳал қилинган жойларда аса янги машиналар ишлаб чиқариш муддати кечинмоқда. Уларнинг ҳаммаси ана шу ишга етарли эътибор йўқлиги сабабли, бўй беради. Бу танқид биринчи навбатда «Автотракторолет», «Ўзбексельмаш» ва трактор-йиғув заводларига тегишлидир.

Докладчи қишлоқ хўжалик машиналари ва запас қисмларини сифатини яхшилаш масаласига катта эътибор берди. Қўнига корхоналарнинг коллективлари заво маркази учун чинакам курашмаётганлар, бракка йўл қўймоқдалар. Шунинг учун иштисослашган совхозлари, РТСлари ва сув хўжалиги ташкилотларида самарали меҳнат қилмоқдалар.

Бироқ еш мутахассислар тайёрлашда жиддий камчиликлар бор. Бу камчиликлардан энг муҳими — таълимни амалиётдан ажратиб олиб борилаётганлигидадир. Студентларни назарни олишлар билан нуруллангирини ҳамон ишлаб чиқариш билан етарли боғланмаган ҳолда олиб борилапти.

Қишлоқ хўжалик олий ўқув юрлари ва техникаларига қўни қўнига фанатинга дўшман олиш ниятидаги юқори қишлоқлар қириб қолмоқдалар. Бундай ешлар ўқилиш битиргач, қишлоққа билиш бўйин топириқлардан аки сал имконият бўлиш биланок шаҳарга қайтишни пайидан бўладилар. Тошкент областида қишлоқ хўжалиқга алоқаси бўлмаган ҳар қил ишларда ҳозир шу соҳани битирган олий ва ўрта маълумотли 2 мингта яқин еш мутахассис ишламоқда.

Ўзбекистон қийин ярийдиган ва иссиққа чидамли металллар комбинати қишлоқ хўжалик фронтдан қочган қишлоқлар учун бошона бўлиб қолган. Комбинат раҳбарлари ўрта ва олий қишлоқ хўжалик маълумотида аса бўлган 44 мутахассисни ҳар қил ишларга қўйганлар. Вақоланган, бу корхона қишлоқ хўжалиқга алоқаси бўлган қасб йўқ.

Бундай таққулиб фактлар энг аввало олий ва ўрта ўқув юрларининг партия, қасаба, союз ва комсомол ташкилотлари аўи билан сойиб бўлмоқда. Студентлар ўртасида тарбиявий ишларнинг қўниқарсиз бораётганлиги ҳамда олий ўқув юрларида абутируштар қабул қилиш нотўғри йўлга қўйилганлигидан далолат беради.

Никита Сергеевич Хрушчев 1964 йил 28 февралда Кремлдан кенгашида КПСС Марказий Комитети номидан олий ва ўрта қишлоқ хўжалик ўқув юрларининг турғатлиқ соҳаси бўйича ишламаётган мутахассисларга мурожаат қилиб, уларни колхоз ва совхозларга боришга, ишга бутун билимларини сарфлаб ҳалқ ишончини оқлашга қайириди. Бу оштинча қириқинчи ҳар бир мутахассис қалбига етказиш лозим.

Сўнгра ўртоқ Каймаков қишлоқ хўжалигини янада электрлаштириш соҳасидаги масалаларга тўхтади.

Докладчи каттагина қисми фан ютуқлари ва илгор тажрибани кенг жорий қилиш масаласига бағишланди. Селекция соҳасида ўсиш, қорамоллар ва паррандаларнинг сермахсул зотларини яратиш, маркуз минерал ўғитлар сўсотишини сифатини яхшилаш ва англитарини вужудга келтириш, турли хил дойворлар ишлаб чиқариш, сўсотишини юқори унумли янги усулларни топиш, сўсотиш режимида қишлоқ хўжаликнинг иштини ўзлаштириш бўйича қишлоқ хўжаликнинг иштисослашган имконияти берадиган юқори унумли ва иқтисодий жиҳатдан тежамли машина ва механизмларнинг янги хилини вужудга келтириш — буларнинг барчаси деҳқончилик ҳамда қорвачиликни интенсификация учун зарур шарт-шароитдир.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XI Пленуми илмий муассасалар, конструкторлик ташкилотлари ва олимлар олдига биринчи даражада аҳамият насб этидиган проблемаларни қўйди. Бу проблемаларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш маълум даражада қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг сугорилардан ерларда интенсификация имкон беради, энг аввало пахтачиликни ривожлантиришга қасб бўлади.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг интенсификация масаласи кўп тартибга қўйилган. Ҳар бир колхоз ва совхоз ишнинг мезонини ҳар гектар ердан ҳам маблаг сарфлаб кўпроқ миқдорда маҳсулот олиш бўлиб қолган ҳозирги даврда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг юқори маалакани кадрлар, фан ютуқлари ва илгор тажрибаси жорий этишда ташкилотчилик ишлари олиб боришга лойиқлаш қишлоқлар билан таъминлаш айнаикса муҳим аҳамият насб етмоқда.

Тошкент областининг қишлоқ хўжалиги учун мутахассислар тайёрлашдан олий ва ўрта махсус ўқув юрларида 9300 киши таъмин олмоқда. Бу ўқув юрларини битириб чиққан қўниқилик мутахассислар республика колхозлари, совхозлари, РТСлари ва сув хўжалиги ташкилотларида самарали меҳнат қилмоқдалар.

Бироқ еш мутахассислар тайёрлашда жиддий камчиликлар бор. Бу камчиликлардан энг муҳими — таълимни амалиётдан ажратиб олиб борилаётганлигидадир. Студентларни назарни олишлар билан нуруллангирини ҳамон ишлаб чиқариш билан етарли боғланмаган ҳолда олиб борилапти.

Қишлоқ хўжалик олий ўқув юрлари ва техникаларига қўни қўнига фанатинга дўшман олиш ниятидаги юқори қишлоқлар қириб қолмоқдалар. Бундай ешлар ўқилиш битиргач, қишлоққа билиш бўйин топириқлардан аки сал имконият бўлиш биланок шаҳарга қайтишни пайидан бўладилар. Тошкент областида қишлоқ хўжалиқга алоқаси бўлмаган ҳар қил ишларда ҳозир шу соҳани битирган олий ва ўрта маълумотли 2 мингта яқин еш мутахассис ишламоқда.

Ўзбекистон қийин ярийдиган ва иссиққа чидамли металллар комбинати қишлоқ хўжалик фронтдан қочган қишлоқлар учун бошона бўлиб қолган. Комбинат раҳбарлари ўрта ва олий қишлоқ хўжалик маълумотида аса бўлган 44 мутахассисни ҳар қил ишларга қўйганлар. Вақоланган, бу корхона қишлоқ хўжалиқга алоқаси бўлган қасб йўқ.

Бундай таққулиб фактлар энг аввало олий ва ўрта ўқув юрларининг партия, қасаба, союз ва комсомол ташкилотлари аўи билан сойиб бўлмоқда. Студентлар ўртасида тарбиявий ишларнинг қўниқарсиз бораётганлиги ҳамда олий ўқув юрларида абутируштар қабул қилиш нотўғри йўлга қўйилганлигидан далолат беради.

Никита Сергеевич Хрушчев 1964 йил 28 февралда Кремлдан кенгашида КПСС Марказий Комитети номидан олий ва ўрта қишлоқ хўжалик ўқув юрларининг турғатлиқ соҳаси бўйича ишламаётган мутахассисларга мурожаат қилиб, уларни колхоз ва совхозларга боришга, ишга бутун билимларини сарфлаб ҳалқ ишончини оқлашга қайириди. Бу оштинча қириқинчи ҳар бир мутахассис қалбига етказиш лозим.

Сўнгра ўртоқ Каймаков қолхоз ва совхозлар экономикасини кўтариш, шунингдек корхоналар ташкилотлари ва муассасаларнинг оштинча соҳасидаги ишларини яхшилашга доир масалаларга тўхтади.

Ҳамина шуни ёдда туттиш керакки, деда докладчи, саноат ва қишлоқ партия органларининг таъкид этилганлиги уларнинг бир-бирлардан ажралиб қолганиданлиги муқтоқ билдирилади. Саноат ва қишлоқ хўжалиги бир-бири билан узвий бораётган бўлиб ҳалқ хўжалиги организмидан — таъкид этилади. Бу бирликти мустақимлаш — саноат ва қишлоқ хўжалигининг иқтисодий алоқасини ҳар томонлама кенгайтириш — бизнинг умумий вазифамиздир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитети Пленумидаги нутқида ҳалқ хўжалигини планлаштиришнинг тақомиллаштириш масаласига катта эътибор берди. Саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият иссиқлиқ ўсган ҳозирги шароитда аниқ илмий планлаштириш, ҳалқ хўжалигининг у еки бир тармоғи тарқатилиш истиқболларини ҳисобга олган ҳолда планлаштириш гойат муҳим аҳамият насб етмоқда.

Докладчи Ўрта Осиё Ҳалқ хўжалиги кенгаши ва бошқа планлаштирувчи ташкилотларини мўддатидан кечкиб, шу билан бирга сифатсиз планлаштиришга йўл қўйганликлари учун танқид қилиб, бу муҳим ишда корхоналар, қурилишларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотларининг масъулиятини ошириш масаласини кўтарди.

Февраль Пленумида фан ютуқлари ва илгор тажрибаси пропаганда қилишга алоҳида аҳамият берилди. Ҳозирги шароитда фан ютуқлари ва илгор тажрибаси изчил жорий қилмасдан туриб,

ҳалқ хўжалигининг бирор соҳасини ҳам ривожлантириш мумкин эмаслиги таъкидланди.

Докладчи қўнига мисоллар партия ташкилотлари илгорлар тажрибасини пропаганда қилишга етарли эътибор бераётганликлари таъкидланди. Илмий тадқиқот муассасаларини илгор агро-техника усуллари ва қишлоқ хўжалиги учун тақомиллашган машиналар ишлаб чиқариш ва жорий этишни сўс олиб бораётганликлари учун танқид қилди.

Фан ва илгор тажрибаси жорий этишни давлат аҳамиятига аса бўлган вазифа қаторига кўтариш лозим.

КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг аҳамияти мамлакатимиз ички ишлари доирасида ҳам қиқ кетади. Бу Пленумнинг ишнинг фақатгина совет қишлоқларига эмас, балки бутун корхоналаримиз коллективлари қишлоқ хўжалигини интенсификация ишига муносиб ҳисса қўиш учун курашмоқдалар. «Ўзбексельмаш», «Автотракторолет» ва асос-созлик заводлари қишлоқ хўжалик машиналари ва уларнинг запас қисмларини биринчи навбатда тайёрлаб бериш режаларини тузиб қўйди. Жумладан, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи коллективни кўшам экши кампаниясига 70 процент селк қишлоқ тайёрлаб бериш ва қўлаб запас қисмлар ишлаб чиқаришга аҳд қилди.

КПСС Марказий Комитети декабр ва февраль Пленумлари қабул қилган қарорлар, ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг сўзлари ва унинг Кремлдан кенгашида февраль Пленуми қарорини амалга ошириш юзасидан қилган доклад гойат муҳим ва катта аҳамиятга эга бўлган ҳужжатлардир. Бу ҳужжатлар бизга янги ижтимоий тузумнинг талабаси учун курашда энг муҳим ва бош омили бўлган меҳнат унумдорлигини маддал ўстиришнинг аниқ йўлларини белгилаб берди.

Област шаҳар ва район партия комитетлари, областдаги партия ташкилотларининг вазифаси ишчилар, инженер-техник ҳодимлар ва хизматчилар, фан ва техника қишлоқларининг иқодий активлигини саноат, қурилиш ва транспортни маддал ривожлантириш, техника прогресс суръатларини тезлаштишга сафарбар этишдан иборат.

1964 йил планлари ва топириқларнинг мўддатидан илгари адо этиш, маҳсулот ишлаб чиқариш суръатини тезлаштириш областимиз меҳнаткашларининг КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорига амалий жавобларни бўлиш.

Бу йил республикамизда учун юбилей йиллариди. Биз бутун Совет мамлакатини билан биргаликда шу йилнинг қувиққа ақойиб айём — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигини ишонатийла. Област меҳнаткашлари шонли юбилейни меҳнат зафарлари билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги шарафига социалистик мусобақа кенг қўлқой ёймоқда. Тошкент тўқимачилари юбилей шарафига меҳнат вахтасини бошлаб бердилар. Ўзбекистон КП Марказий Комитети маъқулаган ҳам қўшчиллар.

Саноат, транспорт, алоқа, қурилиш ташкилотлари ва қурилиш индустрияси корхоналари, савдо ва коммунал-маншй хизмат кўрсатиш корхоналарининг ҳодимлари 1964 йил учун юқори мажбурият қабул қилдилар. Бу мажбуриятнинг бажарилиши етти йиллиги топириқнинг мўддатидан 3 — 4 йилгари адо этиш имконини беради. Бунинг учун барча имкониятларга эғамиз. Ҳамма гап изчиллик билан ишлашда, янги-янги резервларни топиш ва ишлаб чиқаришга жорий этишда қолган.

Қўнига илгор корхоналарнинг коллективлари бу соҳада ақойиб намуна кўрсатмоқдалар. Чирчиқ химия комбинатини мисолга келтириш мумкин. Бу корхонада план бўйича яратилган қувиқлардан тўла фойдаланиш қўзда тутилган. Бироқ хўжаликлар бир қатор тадбирлари ишлаб чиқиш, пландан ташқил қилиб маҳсулот тайёрлашга аҳд қилдилар. Улар икки ой ичида қишлоқ хўжалиқга белгиланган анчагина кўп минерал ўғит етказиб бердилар.

Химикаларнинг қўшмича резервларни топиш юзасидан бошланган ватанпарварлик ҳаракатлари лақбўёқ, «Ташселъмаш», Октябрь революцияси номли заводлар ва бошқа корхоналарда қўлаб-қувватланди.

Шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари химия комбинати жамоатчилигининг ташаббусини ҳар томонлама қўлаб-қувватлашлари, уни барча корхона ва қурилишларда кенг ешларли керак.

Ўртоқ Каймаков докладчининг охирида област саноати ва қурилиш ташкилотларининг икки ойлик иш якулиларига тўхтади. Икки ойлик план 102,4 процент бажарилиди. Пландегидан ташқил бир неча миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Меҳнат унумдорлиги бўйича белгиланган топириқ ортири билан адо этилди.

Бироқ саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг фаолиятида ханузга қадар жиддий камчиликлар сойиб бўлмоқда. Областда давлат планларини бажармаётган корхоналар ва қурилишлар анчагина топилади. Докладчи област, шаҳар ва район партия комитетлари плани бажармайча ҳар бир корхонадаги аҳволни қиқчиқлаб ўрганишлари, ҳар қишлоқ қолқонлиги қиқча вақт ичда тутатиш юзасидан зарур тадбирлар белгилаб чиқаришлар лозим, деб ўтириди. Ҳозир бошланғич партия ташкилотларига, хўжалик раҳбарларига қолқонлиқлар тезроқ қутилиш учун яқиндан ёрдам бериш керак.

Республикамизнинг юбилей йили лўи муваффақиятларга ва зафарларга тўла йил бўлиши керак. Ленин партияси коммунистлик мўд қўниқиликка олиб борадиган аниқ йўлни белгилаб берди. Партия ташкилотларининг бурчи бутун ташкилотчилик ва идеология соҳасида ишларни коммунистлик қурилишининг вазифалари ва планларини муваффақиятли бажаришга, жоножон партияимиз қарорларини ҳаётга тадиқ этишда омми сафарбар этишга қаратишдан иборат.

Ўртоқ Каймаков сўзининг охирида бундай леда:

Областимиз ва Тошкент шаҳрининг коммунистлари комсомоллари барча меҳнаткашлари жоножон Коммунист партия белгиланган берган ултувор вазифаларини амалга ошириш учун бутун куч, билим ва гайратларини аямлайдилар деб ишонч билдиришга рухсат етгайис.

Музокараларда Киров район партия комитетининг биринчи секретари А. Капринлов биринчи бўлиб сўзга чиқди.

Районимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорларини ўз мамнуият билан кутиб олдилар. — дейди у. — Қишлоқ хўжалиги билан бевосита алоқада бўлган корхоналаримиз коллективлари қишлоқ хўжалигини интенсификация ишига муносиб ҳисса қўиш учун курашмоқдалар. «Ўзбексельмаш», «Автотракторолет» ва асос-созлик заводлари қишлоқ хўжалик машиналари ва уларнинг запас қисмларини биринчи навбатда тайёрлаб бериш режаларини тузиб қўйди. Жумладан, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи коллективни кўшам экши кампаниясига 70 процент селк қишлоқ тайёрлаб бериш ва қўлаб запас қисмлар ишлаб чиқаришга аҳд қилди.

Районимиз меҳнаткашлари «Гулистон» ишлаб чиқариш бошқармасини оталикка олган. Қўнига партия ташкилотлари вақиллари оталиқдаги колхоз ва совхозларга бўлиб яқиндан ёрдам беришлпти. Масалан, «Ўзбексельмаш» заводи коллективни Гулистон ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Круская номли колхозни оталикка олган. Яқинда заводнинг слесарь ва ремонтчиларидан бир гуруписи колхозда селаларини ремонт қилиш ишларига ёрдам бериб қайтилар.

Районимиз 1964 йил дастлабки икки ойлик планини ялли маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича муваффақиятли бажарган бўлсалар ҳам айрим соҳаларда жиддий хато ва камчиликларга йўл қўйилди. Қатор корхоналар давлат планини бажармадилар, сифатсиз маҳсулот беришлпти.

Қишлоқ хўжалиқига машина ва усқуналар етказиб берадиган корхоналаримиз ишда жиддий камчиликлар бор. Бунинг объектлар сабаблари ҳам бор. Жумладан, «Ташселъмаш» заводи «Ўзбексельмаш» заводида детал ва қўиқларлар етказиб беришни пайсалга сойиб моёбинда 3025 тона детални нам берди. «Ташселъмаш» заводи аса 6500 детални ўз вақтида етказиб бермади. Бу аса «Ўзбексельмаш» заводи ишнинг бир меёрда олиб борилишига тўққиллик қилди. «Ўзбексельмаш» заводининг айрим цехлари реконструкция қилиниши лозим эди. Бироқ Ўрта Осиё Ҳалқ хўжалик кенгаши заводи кенгайтириш учун маблаг ажратилиш кечинтириш.

Киров район меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги юбилейини меҳнатда галабаларига қўлга киритиш билан кутиб олиш иштиёқига қўни қўлга бериш астойдил ишламоқдалар. Биз бу шонли йўлга муносиб совғалар билан тўрайимиз.

Чирчиқ электротехника комбинати машинисти, коммунист меҳнат зафарлари ўртоқ И. Стрельцов ўзи меҳнат қилаётган аммак деҳқончиликнинг иштисослашган ханузда тўққилланиб гапирди. Бу цех икки йилнинг икки ойлик топириқларини ортири билан адо этиди. Маҳсулот таннарих 2 процент арзонлаштирилди. Цех коллективни янги-янги марраларни эғалламоқда. Ҳар бир аппарат ва машинадан унумли фойдаланиш учун курашмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми қарорларини, — дейди нотик, — цехимиз ишчиларининг гайратлиги-гайрат қўиш лозим. «Ўзгавострой», Госплан ва «Ўзсельхозтехника» раҳбарлари қишлоқ қурилишга жиддий аҳамият беришлари лозим.

Қишлоқ хўжалигини интенсификация ишига трестимиз коллективни муносиб ҳисса қўшдилар, деб сўзини якунидаги ўртоқ Зайцев.

Пойтахтдаги «Ташавтомаш» заводи ишлаб чиқарётган принцип партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. Хусниддинов кўтарилиди. Нотик Бекобод шаҳар меҳнаткашларининг коммунистлик мўл-қўчилигини яратиш ишига тўла шайланган хиссалари тўғрисида гапирди. Бекобод шаҳар меҳнаткашлари икки ойлик лўи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 103 процентдан ошириб адо этидилар. Барча саноат корхоналари планини бажарди. КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми арасида Ўзбекистон металлургия заводини прокатчиси ўртоқ Қ. Тошмамов машина ва усқуналардан унумли фойдаланиш, маҳсулот сифатини мутасил яхши бўлишига эриш иш ҳақида ташаббус бошлади.

ларига айланган. Шаҳарда 10 дан ортиқ ишчи ва ёғиш клублар, кутубхоналар, бешта кино-театр бор.

ТУЙГА ТУЁНА Б.П.АН

РЕСПУБЛИКАМИЗ ва Ўзбекистон Коммунистический 40 йиллик юбилейини муносиб совғалар билан қутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага Оҳангарон шаҳар меҳнаткашлари ҳам ақти қўшилдилар. Барча корхоналар, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, муассасалар коллективлари бу улуг айёни ёруғ юз билан қутиб олиш, унга муносиб тортиқлар тайёрлаш фикри-зирки билан меҳнат қилмоқдалар.

Шаҳар меҳнаткашлари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш давлат планини 27 декабрда ба-жариш, қўшимча равишда 700 минг сўмлик, шу жумладан 40 минг тонна кўмир, 6 миллион кубометр газ, минг кубометр темир-бетон - конструкциялар ва деталлар, 500 минг дона гипс, 1000 тонна цемент ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш, қатта химия фондида 300 минг сўмлик жамғарма бериш, капитал қурилиш планини 22 декабрда бажаришга қарор қилдилар.

Оҳангаронликлар эл-юрт олдида берилган ана шу ваъдаларнинг тўла утасидан чиқиш йўлида тиним билмаётдилар. Барча корхоналарда ички резервларни қилдириб топиш ва улардан фойдаланишга алоҳида эътибор берилаётган.

Шаҳар меҳнаткашлари етти йиллик олтинчи йилнинг дастлабки қуларидан қўшма қиммат намарини маҳкам боғлаган ҳолда ишлаб, ажойиб натижаларга эришмоқдалар. Шу йилнинг иккинчи ойида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани анча эътибор билан адо этилди. Кўмир саноати корхоналари коллективлари ҳар ҳафтадан бу йил ҳам пешқадамлик қилмоқдалар, «қора олтин» қазиб чиқариш суруятини тобора оширишмоқдалар. Айниқса, 9-шахта кончилари қатта муваффақиятларни қўлга киритишмоқда. Корхона ўз тарихида биринчи марта рентабель ишлашга ўтди.

КОНЧИЛАР шахрининг меҳнатига янада порлоқдир. Унинг барча ҳўжалик тармоқлари бундан бўён ҳам тинмай юрмоқда. Янги саноат қорхоналари қад кўтарди. Керамика, юқори кучлининг изоляторлар заводлари, тикувчилик, трикотаж фабрикалари қурилиши бошлаб юборилди. Ён бунга тайёргарлик қилинмоқда.

1970 йилда умумий таълим мактабларида ўқинлар со-ни 21 минг, 390, кечки ишчи-ешлар мактабларидаги ўқинлар

О СМОН ўпар Чотқол ва Қурама тоғларининг чўққилари оқ бахмалга ўралган. Тоғларнинг ёнбағирларидаги тепаликлар оқ либосини, ташлаб, яшил қўйлак кияпти. Кўмқун майсалар дилин хушнуд қилади, кўнгилни равшан этади. Тинмай эсиб турган майин шабада бет-қўлларини қитқилаб ўтади. Қишга ором бахш этади. Фасллар келинчаги баҳор аста-секин ўз селини ёётганлиги табиат гўзаллигида, қўшларнинг қувноқ қўллариди, тоғу-тошлар оша шарқираб оқётган сувининг қўшқиларида, қўнғини бўғун борлиқда акс этапти.

Минг йиллик тарихдан сўз очғудай бўлсангиз лаббай деб жавоб берадиган бу икки кўнча тоғ ўртасида, шўх, ўнар дарё ўтган гўзал ва серфайз ҳавзада ҳам ҳаёт қайнамоқда. Ҳақли равишда республикамиз кочегаркаси деб аталадиган бу ҳавза қисқа вақт ичида йирик саноат марказига айланди. Унинг бағрида Оҳангарон шаҳри оламга келди. У барч уриб яшнапти, қамол топаётган. Бу шаҳарнинг тарихи чорак асрнин ҳам ташкил этмайдн. Ленин забордаст билдикли, меҳнатсевар халқимиз ақл-заковати, гайрати, меҳр-муҳаббати билан бу ерда шахта ва разрезлар, нуқхоналар ва ўнлаб заводлар қурилиди ҳамда ишга туширилди. Не-ча асрлар давомида кўмирайиб ётган ҳавза эндиликда ўзгача манзара касб этди.

Унинг қизикarli тарихи, ўт-мини, воқеаларга бой ва тўзал ҳозирги вақти, янада порлоқ келажаги бор. Ушбу мақолада ана шулар ҳақида ҳикоя қилинади.

ЎТМИШГА САЁҲАТ

КЎМИР конлари топилимасдан илгари ҳавза чаканлардан иборат эди. Тўлиб-тошиб оққан Оҳангарон дарёси ҳосил қилган ботқоқликларда қамшизорлар бўлган. Улар тур-ли-туман ёввойи ҳайвонлар ва паррандалар макони эди. Тўнғиз, тулки, бўри, чия, бўри, атроф тоғларда айиқ, ҳатто йўлбарслар ҳўм сурсан.

Ҳавза ўз бағрида яшириниб ётган энг катта бойлиги — кўмири асрлар давомида кишилар кўзидан яшириб келган. У буни қанчаллик сир сақлашга уринмасин совет кишиларининг продаси, хоҳиши олдида оқизлик қилди. Табиатдан хайри-ёқсон кутмайдиган, балки уни ўзига қўл қилиб олган халқимиз бу ҳавза бағридаги жуда катта бойлик манбаининг кўзини очди ва уни ўз манфаати, социалистик мамлакат фарозонлиги, қудрати манфаатида хизмат қилдиришга бел боғлади.

ХАВЗАДА бу қимматли ёқиди запасларининг топилиши геологлардан Н.М. Богданович ва В.А. Виронец ўртоқларининг номили билан боғланади. Аслини олганда бу икки тадқиқотчи ҳавзага «қора олтин» қонини қилдириб топиш учун келишмаган эди. Ўйга-ристон участкасида каолин лойи бор-йўқлигини аниқлаш учун олиб борилган пармалаш ишлари давомида кўмир қатламига дуч келиб қолинди. Ер юзига яқин жойда икки яриш метр қалинликда «қора олтин» қатлами борлиги маълум бўлди. Сўнгга 135 метр чуқурликда ҳам 2,73 метр қалинликда кўмир қатлами борлиги аниқланди. Бу қувончли воқеа бундан роперсига 30 йил муқад-дам — 1934 йилда содир бўлган эди.

Шундай қилиб Оҳангарон кўмир ҳавзасида кўмир запасларининг қанча эканлигини аниқлаш юзасидан геолог-қидирув ишлари кенг қўламада олиб бо-рила бошланди. Ўнлаб геолог-

лар ҳавзининг у бошидан бу бошигача кезиб чиқиди. Ўртоқ Е. А. Кочнев раҳбарлигидаги экспедиция бу соҳада жуда катта ишлар қилди. Экспедиция аъзолари ер остида ястаниб ётган кўмир қатламларининг геологик карталарини тузишга салмоқли ҳисса қўнидилар. Ўртоқ Т. А. Синкель бошлиқ геологлар томонидан олиб борилган қидирув ишлари ажойиб натижалар берди. Бу экспедиция ҳавзада кўмир қатламларининг қандай жойлашганлигини текшириш бўйича кўпгина тадбирларни амалга оширди. 1940 йилга келиб геолог Г. С. Чирезов олиб борган қидирув ишлари ҳавзининг тақдирини ҳал қилди. У Оҳангарон дарёсининг ҳал соҳилида ернинг юзасига жуда ҳам яқин бўлган ва қалинлиги 58-60 метрлик кўмир қатлами борлигини аниқлади.

Тиниб-тинчимас геологларимизнинг бир неча йиллар давомида олиб борган машаққатли ишлари қувончли янунланди. Оҳангаронда кўмир қазиб чиқариш йўлига қўниш мумкин деган ҳўлосага келинди.

Кўмирнинг ер юзасига яқинлиги жуда кўп қўлайликлар туғдиради. Бу эса бир қанча афзалликларга эгадир. Кўмирнинг бундай усулда қазиб чиқариш ёқилги таънаҳини арзонлаштиришга, меҳнат унумдорлигининг ошқ бўлишига олиб келади. Чўнки бу усул билан ишланганда кончилик машина ва механизмларидан кенг фойдаланиш, иш жараёнининг қўлчилик қисмини механизациялаш имкони туғилади.

Шунинг учун ҳам Оҳангарон ҳавзасида кўмирни очқ ва ёқис усулларда қазиб чиқариш маъқул деб топилиди. Шундан сўнг Совет ҳўкуматининг қарори билан ҳавзада шахталар қуриш, кон устини очиш ишлари бошлаб юборилди.

УМУМХАЛҚ ҚУРИЛИШИ

КАТТА тайёргарликдан сўнг Оҳангарон кўмир ҳавзасини вужудга келтириш бўйича қурилиш ишлари зўр заъқ-шавқ билан бошланиб кетди. Бу ҳақиқатан ҳам умумхалқ қурилишига айланди. Шу ерда турли миқлат вакилларига мансуб, аммо мақсади, фикри-зирки ва ўйи бир бўлган совет кишилари, нинг монолит дўстлиги, қардошлиги ва интернационализи яна

бир бор катта синовдан ўтди. Ўзининг ҳаётий эканлигини яна бир марта намоён қилди.

Кўмир конларини қуриш ва эксплуатация қилишда етарли хабари бўлмаган ўзбек халқи бу ишнинг утасидан анча қийинчилик билан чиқарди. ал-батта. Бўнинг учун кадрлар ҳам, зарур машина-механизмлар ҳам йўқ эди. Совет халқларининг муштаҳам қардошларча ҳамкорлиги туфайли ҳам бу иш тез юришиб кетди. Ўзбекистон кочегаркасини яратилиш руслар ва украинлар, қозоқлар ва белоруслар, тожиқлар ва грузинлар, қирғизлар ва туркмайллар, қўнғинчи мамлакатимиздаги барча миллатлар ўзларининг оқнажон ишлари деб билдиллар ҳамда бу улкан қурилишга қўлларидан келганча ёрдам бериб туришди. Улар юборган экскаваторлар, пармалаш машинала-

„ҚОРА ОЛТИН“ КАРВОН-КАРВОН

У.Л.У.Г Ватан урушининг машаққатли йилларида ўн минглаб қурувчиларнинг қармонона меҳнатлари билан республикамиз кочегаркаси барпо этила бошлади. Қурилиш ишлари давомида йўл-йўлакни кўмир ҳам қазиб, халқ ҳўжалиги оқ-тебжлари учун жўнатиларди. 1941 йилдаёқ шу йўл билан 15

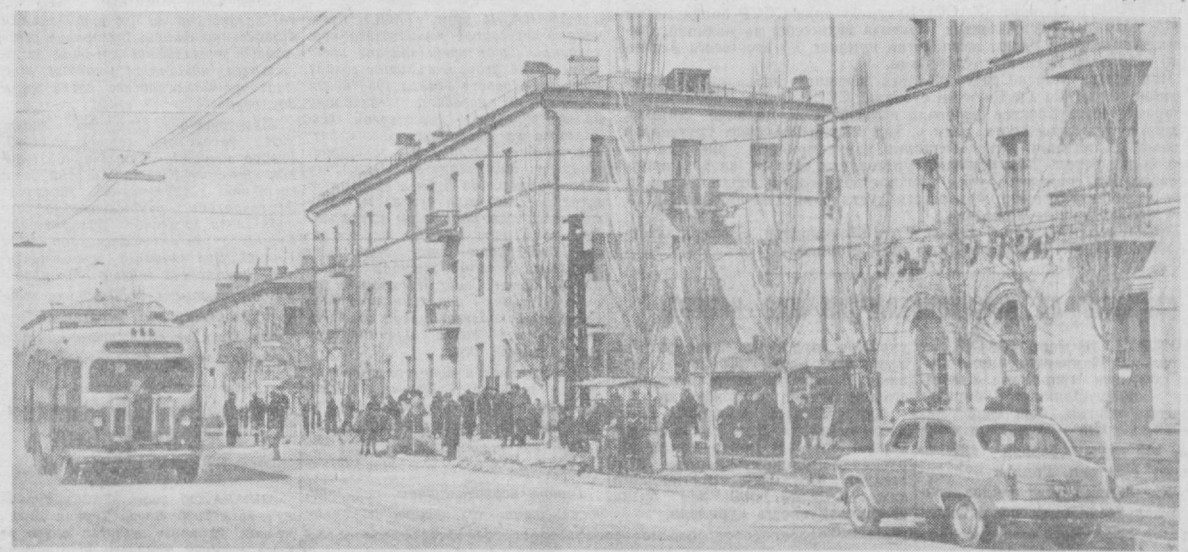

Дастлабки ҳашар. Суратда: фарғоналиклар кон қурилишининг фарғоналиклар ёрдамга келишмапти.

ри, паровозлар, қўтарма кран-лари, вагонеткалар, элетровозлар, элетростанция агрегатлари Ўзбекистон меҳнаткашларига жуда қўл келди, уларнинг оғирини енгил, мушқулчини осон қилди, меҳнатига барона кирди.

Донбасс ва Қарағанда кончилари, шахта қурувчилари ўзларининг малакали кадрларини Оҳангаронга юбордилар. Шахталар қуриш бўйича катта тажрибага эга бўлган Верныйский, Горбунов ва бошқа ўнлаб шахта қурувчилар ўз ҳўнарларини ўзбек йиғитларига зўр иштиёқ билан ўргатиди. Донбассдан келган Степан Богомазов, Николай Снапок, Федор Мариничев, Николай Урванов, Олейников, Марьясов ва бошқа ўнлаб кончилар номини оҳангаронликлар зўр ифтихор ва ҳўрмат билан тилга олишди, уларнинг ёрдами билан маҳаллий миллат вакилларидан қўлаб ажойиб шахтёрлар етишиб чиқди.

Республикамиз барча областлари меҳнаткашлари кон қурилишига ўзларининг энг яхши фарзандларини юбордилар. Ҳар бир областга қурилишнинг маълум бир участкаси биргитиб қўниди. Барча областлар қурувчилари ўзаро социалистик мусобақа асосида ишладилар. Ҳар бир қурувчи республика кочегаркасини яратилиш учун ишга муносиб ҳисса қўниш йўлида фидокорона меҳнат қилди, зарур бўлганда икки семе-налаб ҳам ишлади. Бу фидокорлар орасидан бўтун қурилишга доғ таратган ажойиб кишилар етишди: Ҳасан Нуралиев, Пўлат Ирисматов, Тилла Тўра-

Бутунги Оҳангарон. Суратда: шаҳарнинг марказий Навоий кўчаси.

минг тоннадан кўпроқ ёқилги қазиб чиқарилиди. Шундан кейинги йилларда бирин-кетин шахталар ишга туширилади бош-лади. 1947 йилга келиб йирик кўмир разрез фойдаланишга топширилди. Бу билан ҳавзада «қора олтин» қазиб чиқариш кескин қўлайди.

Оҳангарон кўмир саноатининг йирик марказига айланаборди.

электростанцияси ўрта Осиё-нинг энг йирик нуқхонаси ҳисобланади. Унинг турбогенераторлари ҳосил қилаётган қувват минглаб станокларни ҳара-кат қелтирмоқда, ўн минглаб хонадонларни чароғон қилаяпти. Станциянинг умумий қуввати 1913 йилда Ўзбекистонда мавжуд бўлган барча элетр станцияларини қувватидан 200 баравар қўлди.

Кўмирни ер остида газга айлантирадиган йирик станцияларнинг бири ҳам шу ерда ишлаб турипти. Унинг қудратли компрессор қурилмалари ҳар кўни ГРЭС генераторларига минглаб кубометрдан газ етказиб берапти. Булардан ташқари, шахарда цемент заводи, юк ортши транспорт бошқармаси, марказий тепловыделитель, бир неча темир-бетон буюмлари, ремонт-механика за-водлари, «Ўзбекшахтострой» сингари йирик қурилиш трести ва бошқа корхоналар бор.

Уларда етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун кураш бир минут ҳам тинмапти. Шу туфайли ҳам меҳнатда катта ютуқлар қўлга киритилаётир. Ўтган йили шаҳар бўйича

яқин касалхона, тўртта поли-клиника, тунги профилакторийлар ишлаб турилди. Уларда 200 га яқин малакали врачлар шахтёрлар ва энергетиклар, бинокорлар ва транспортчилар со-лиғини сақлаш йўлида тинимни билмаётдилар.

Ҳозирги вақтда шаҳарда 20 та умумий таълим мактабларида ёш авлод билимининг турли соҳаларини ўрганимоқда. Уларда 13201 ўқувчи таълим олаётди. 6 та кечки ишчи-ёшлар мактаб-ларида эса 1138 ишчи ва бинокорлар ўз билим доираларини кенгайтиряптилар. Болалар музика ва спорт мактабларида озолаб ўғил-қизлар созандалик, спортнинг ҳар хил турларини ўғаллашяпти. Шунингдек Тошкент политехника институтининг филиали, кечки кон-тех-никумин, кон-техника ва қури-лиш билим юрлари қўчоғида ёшлар ва кексалар илм-фаннинг турли соҳаларини ўрганишяпти.

Қатор клуб, кутубхона ва қи-роватхоналар меҳнаткашларнинг маданий ҳордиқ чиқариш жой-

Ву саҳифани «Тошкент ҳақиқати» газетасининг Оҳангарондаги ишчи муҳбирлар пости аъзолари: И. АХМЕДОВ — шаҳар Советининг ходими, С. ПАРДОВ — 9-шахта навалотбойчиси, Б. НОСИРОВ — кўмир разрез экскаватор машинистини уюшти-ришган.

Хавзада дастлабки даврда бел ва кетмонлар, лом ва мўр-торлар билан кон усти очила-бошланди. Тупроқлар ҳам зам-билларда, ҳўкиз аралашларда та-шилар эди. Чўнки у пайтларда қудратли техника йўқ эди. Юқ-ридаги суратда ана шу ишлар акс этирилган. Эндиликда ба-қувват экскаваторлар, элетро-воз, поезд ва бошқа хил ажой-иб кон механизмлари шахтёр-лар хизматида. Пастдаги сурат-да кўмир разрезда экскаватор-лар билан «қора олтин» қазиб чиқариш тасвирланган. Бу агре-гатларнинг ҳар бири билан сут-касида 3 минг тоннадан кўмир қазилаётир.

М. Нуриддинов фотолари.

Саноат
САҲИФАСИ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
3-БЕТ, 18 МАРТ 1964 ЙИЛ.

САДҚАИ ДИПЛОМ!

Ирригатор мутахассиси ёшлар тўрести ҳам тайинланганлигини эшитиб «Сурхондариё»дагиларнинг боши осмонга етди. Дарҳақиқат, мустақил ҳаётга ўтказилмаган дипломли ёшлар Сурхондарёдаги қурилиш-монтаж босқичида тайин этилган вақтда етиб келишди. Бу 23 мутахассис куч-гайратга тўлиб-тошган йигитлар эди. Буни кўриб тўрестидаги ёшларнинг ёш мутахассисларга бўлган ҳурмати тагин ортиб кетди.

«Иш деган мана бундоқ бўлибди-да», — дейишди улар. — Энди марра бизники. Бу ёшлар билан тоғин талқон қилса бўлади. Ҳа, уларнинг қўлидан кўп иш келади. Энг муҳими, улар етарли билимга эга».

Аммо, бу қувонч узокқа чўзилмади. Бир ҳафта ўтар-ўтмас ирригатор ёшларнинг айримлари ишга лойиқлик билан қарай бошлади. Кейинги ҳафта ҳам ишга чиқишган бўлишди. Учинчи ҳафта ҳам бир амаллаб ўтказишди.

Иш бошлашганига ҳали бир ой бўлмаганди чамадонларини қўтариб қўлишди. Буни қарагинки, қурилишда 23 азаматнинг 9 киши қўлибди-я!

Қизин, нега бу мутахассислар тўсатдан жўнаб қўлишди? Эҳтимол, ўртада бир гап ўтгандир? Балки, тўрестида уларга қўлай шароит яратиб берилмагандир? Экинчор, уларга ҳамма қўлайликлар мўҳайе қилинган эди. Ишга келишган кунёқ ётоқхонага жойлаштирилди. Ҳатто, уларнинг маошини 198 сўм қилиб тайинлашди. Ҳа, улар ўзларининг шарафли касбларига нисбатан енгил-елпи муносабатда бўлишди. Қолаверса, беш йил ўқитиб билиб берган институтларнинг олимга оёқ тирашди.

Дарҳақиқат, шарафли касбнинг тағини сураман деганларидан улар бунчалликка боришмаган бўларди. «Агар сен билсанг, ҳаётда ҳаммавақт ҳам қарамонликка ўрин борм», — деган эди улуг пролетар ёзувчиси Максим Горький. — Ана шу ўрини томондайдиган кишилар эса қайта дағдава ва қўрқондилар». Шундай, мард одам иш танимайди. Оғир меҳнатга чидаб, кейин роҳатини кўришга эда қилади. Бирок, бу ёш мутахассислар «халдо меҳнат — бахт бўлган» деган халқ мақолини унутдилар. Ҳаёт сўмоқларидан дадил ўтиб боришга уларнинг юраклари дов бермади. Ахир, ҳаётда тулпа-тўри, кимдир шибоблаб кетган йўз бўлмади. Ҳар ким ўз бахтини фидокорона меҳнатидан топади. Ҳалол меҳнат, элга ҳурмат нисбонини удулғайди, камолатга етказилади.

Ишлашдан бош тортган ёшлар тўрестидаги қайноқ ҳаётни қалб кўзлари билан кўришганда, уларнинг қалбиди гайрат ташаббуси

жўш урган бўлар эди. Ахир, ўшада қурилиш-монтаж босқичи масидагиларнинг иши бошдан ортиб ётган эди-ку! Бу тўрест янги ерларни ўзлаштириб, янги ҳўналиклар барпо этиш иши билан шўнапти. Уларнинг фидокорона меҳнатлари билан янги пахтачилик совхозлари ташкил топаётди. Ҳа, бу ерда кадрларга бўлган эҳтиёж жуда катта эди.

Ҳўш, бу «сайёҳ» мутахассисларнинг ўзлари нима? Уларни Тошкент ирригация ва қишлоқ ҳўжалигини механизациялаш инженерлари институтини тугатган еш ирригаторлар десак эҳтимол ишонмасиз. Аммо, бу гапга ишонверинг. Ишқмас кадрларнинг исм-шарфларини билишга шўнақилмасиз? Мана улар: В. Билинов, Б. Яригин, Н. Хабибуллин, А. Иброҳимов, Г. Сметов ва бошқалар.

Ўз вазиёсига масъулиятсизлик билан қараган бу ёшлар 1962 йилда институтни тамомлашди. Уларга институт коллективи ҳам, қолареса халқимиз ҳам катта ишонч билдирган эди. Лекин улар эл-юрт олдидан ўз бурчларини тўла оқлай олишмади.

Ина таажжубланидиган ери шўндаки, булар Тошкентга қайтиб келишганда, айрим ташкилотларнинг раҳбарлари уларни суриштирмай-нетмай ишга қабул қилишарди. Мана бир мисол. Тўрестдан кетиб қолган Ф. Зокир-жонов, Н. Хабибуллинлар Бутунитифоқ Давлат лойиҳалаш институтининг Тошкентдаги Ўрта Осиё бўлимига ишга кириб олишди. Бундан кабар тошган Ўзбекистон ССР Сув ҳўжалиги министрининг кадрлар масаласи билан шўнақил шўтулланди. Мутахассислари Сурхондарёга қайтариб юборишнинг институт маъмуриятдан илтимос қилди. Бирок, илмий муассасанинг директори Б. Я. Моисеев масалатга совиқонлик билан қаради. Министрнинг илтимосига қўлоқ солиш ўринига ишқмас мутахассисларнинг ёнини олди. Ҳатто, министрнинг кадрлар бўлими бошқарувчиси В. А. Горшков билан бу ҳўсузда гаплашганидан бош тортиди.

Мазмундор ҳаёт, улкан мақсад билан яшаш учун бел боғлаган интиқ-қизлар мамлакатимизда совиқонсиз. Улар ҳаётга юксак оғир билан қарайоти. Меҳнат паспортини яратиб лозимиятини тақдир этаётганлар ана шу этиқодли ёшлардир.

Бирок, афсуски, пойтахтдаги бошқа институтларнинг битириб, мустақил ҳаётга йўлланма олган мутахассислар орасида ҳам ана шўндай ишқмас кадрлар бор.

Тошкент Давлат политехника институтини 1962 йили тамомлаб Сурхондарёга юборилган Э. Шокоридов, А. Каримов ва бошқалар иш жойига боришга-ку боришди-я.

аммо ёлчитиб ишлашмади. Уч-тўрт ҳафта ўтар-ўтмас Тошкентга қайтаб келишди.

Тошкент Давлат университетини тамомлаган Я. Питегман, Ю. Лобадлар ҳам университет ишончига яраша иш қилишмапти. Университетнинг шарқ факультетини тамомлаган Я. Питегман Самарқандга ишга боришдан бош тортиди. Тошкентда қолчи мақсадида Ўзбекистон ССР Маориф Министрлигига бир неча марта борди. Аммо иши «ўнгидан» келмади. У ҳўзир ҳеч қаерда ишламай бекор юрибди. Филолог Ю. Лобад ҳам ана шўндайлардан.

«Партия қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқаришини интенсификация қилиш амалга ошираётган ҳўзирги вақтда, биз қишлоқ ҳўжалик мутахассисларининг масъулиятини оширишимиз, уларнинг ҳаммасини илмийлик жўрий қилиш учун кўчи қурашга тўртинимиз жуда муҳим», — деган эди ўртоқ Н. С. Хрушчев партия, совет ва қишлоқ ҳўжалик органлари раҳбар ходимларининг кеңашиди қилган доқладиди. — Олий ва ўрта қишлоқ ҳўжалик ўқув юрталарини тамомлаган бўлсалар ҳам, лекин ўз ихтиёслари бўйича ишламаётган агрономларга, зоотехникларга, ветеринария врачларига, инженерларга ва бошқа мутахассисларга КПСС Марказий Комитети номидан мурожаат қилишни истар эдим. Сизлар, ўртоқлар, мардлик қилиб, ўзларингизнинг граждонлик бурчингизни ва халқ олдиданги масъулиятингизни ўйлаб қўлинглар. Давлат, халқ сизларга олий ёки махсус ўрта маълумот бермоқ учун катта-катта мабала сарфлашди. Сизларга катта ишонч билдирди. Бу ишончини оқдаганлар, қолхозларга ва совхозларга бориб ишлаганлар, билимларингизни ишга тадбиқ қилинганлар. Шу тариқа сизлар қишлоқ ҳўжалигини тўрестдан тўрестга, ишлаб чиқаришини тағин ҳам юксак илмий негизда ташкил этишга қўмақлашган бўласиз. Ана шўнда сизлар виждон азобиға тушмасиз. Лекин мутахассис ўз бурчини бажаришдан бўйин товласа, албатта виждон азобини тортиди. Агар сизлар бу чакирқиқа қўлоқ солмасангиз, партия ва халқ сизларсиз ҳам ўз ишини бажараварди. Аммо, ана шўнда совет кишилари сизларга, долзарб пайтда юрагингиз дов бермади, қўрқонлик қилдингиз, коммунизм қурилиш вазиёларининг бажаришда халққа актив ёрдам кўрсатмадингиз, деб айтишмади».

Ҳар бир ёш мутахассис ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг ана шу кўрсатмасига доимо амал қилишни, ўз касбини қадрлашни, давлат ва халқ ишончини оқлашни, коммунист қурилишининг актив иштирокчиси бўлишни керак.

А. АЛИЕВ, «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус муҳбири.

Тошкентдаги 91-мактаб 7-синф ўқувчилари Калинин ишлаб чиқариш босқичида қарашли Ленин номли полхоз теплица ҳўжалигинида ишлаб чиқариш практикасини ўтказишмоқда. Ўқувчилар тақрибли гулчилар ёрдами билан ранг-баранг гулларни ўстириш йўллари билан олишди. Суратда: 7-синф ўқувчилари полхоз теплицасида. А. Абалон фотоси.

ОЛИМПИАДА ФУТБОЛ ТУРНИРИ

Шу йилнинг 23 октябрида маҳаллий вақт билан соат 14 дан 30 минг ўтганда Токиодаги Миллий стадионда футбол бўйича олимпиада чемпионлиги номини олиш учун финал матчи бўлди. Олимпиада футбол турнирининг тўртта гуруписида саралаш ўйинлари 12 кун олдин бошланди. Мусобақа шўндай ўтказилди: аввал ҳар бир гурупадаги тўрт команда давра системаси бўйича мусобакалар ўтказди, сўнгра биринчи ўринини олган командалар чорак финалда бошқа гуруппалар гўлиблари билан учрашдилар. Иккала ярим финал ўйинларини япон томошбинлари 20 октябрда Токиодаги «Номазав» стадионида ва И-

югмадаги янги «Мицзуэва» стадионда томоша қилдилар. Олимпиада футбол тарихида биринчи марта футбол бўйича 5 ва 6-ўринлар учун мусобақа ўтказиш мўлжалланмоқда. Чорак финалда югославия командалар ўртасида бўладиган бу ўйинлар Осака ва Киото шаҳарларида ўтказилди. Бу учрашувлар Япониянинг фарбий қисмида футболни оммавийлаштириш мақсадида бўлади.

Футболчиларнинг ўйинларига турин қатнашчилари бўлган 16 мамлакат судьяларидан тақрири 6 япон ва олимпиада турнирида қатнашмайдиган Осиё мамлакатларидан бўлган тўрт хонс арбитр судьялик қилди.

Бўлажак футбол жанглари ташкилотчилари Японияда ишлаб чиқариладиган оқ рангли тўпин узил-кесил танлаб олдилар. Тўпиннинг фирма-маркасини ўйинлар томоқ бўлганлар сўнгига маълум қилишга келишиб олинди.

Японияда яқинда бўлган ФИФА делегациясининг таъинлашчи олимпиада турнири ўтказиладиган барча ўйин майдонлари жуда яхши ҳолатдадир. Турнирни ўтказувчилар футбол майдонларини аъло даражада сақлашга суз бердилар. Масалан, Миллий стадион майдонига Олимпиада очилгунча тегмасинки қарор қилинди. Майдонларнинг ҳаммаси халқаро нормалар талабига тўла жавоб беради. Уларнинг ҳажми 105х68 метр. (АПН).

ЮБИЛЕЙГА ЯНГИ ОПЕРАЛАР

Навоий номли опера ва балет театри коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигини муносиб кўтириб олиш тарафидан.

Шу кунларда «Хоразм қўшиқлари» операсини театр сахнасида қўйишга тайёргарлик қилин-япти. Опера либреттосини ёзувчи Ҳамид Фулом, музикасини эса композитор Маттиёз Юсупов ёзган. Спектаклда таниқли опера артистларидан СССР халқ артисти лари Ҳалима Носирова, Саодат Қобулова, Ўзбекистон ССР халқ артисти Саттор Ўрашаров асосий ролларни ижро этадилар. Операдаги расиларни режиссёр Галия Измайлова сахналаштирмоқда.

Бу йил эш композитор Рашид Хамроевнинг «Кутлуг қон» операси ҳам сахнага қўйилди. Опера оёсининг шу номли романи оёсинда яратилган бўлиб, либретто автори шоир Туроб Тўлаидир. Шунингдек, рус композитори Римский Корсаковнинг «Пан-Воевода» операси, моисавик композитор Л. Фейнчининг «Дон Жуан» номли янги балети театр репертуаридан жой олади.

М. ЗАРИПОВ.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

● Янгийўл шаҳридаги «Победа» кинотеатрида томошбонларнинг ленинградлик машҳур киноартисти Давлат мукофотининг лауреати Руслан Васильевич Зобин билан иккидўи учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувдан сўнг семилди киноартист иштирок этган фильмлардан парчалар кўрсатилди.

И. НОРМАТОВ.

● Калинин босқармасидаги «Коммунизм» колхозида 400 ўринли ёнги кинотеатр биноси қад қотарди. Колхозда шунингдек, 500 тонна минерал ўғит сақланадиган оморбор ҳам қурилди.

Х. ХАЙДАРОВ.

● Тошкент бадийи наштачилик фабрикасида болалар богчаси ишлай бошлади.

М. РАСУЛМУҲАМЕДОВА.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ВА Эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

18 МАРТДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Париж Коммунаси кўни. Гаврош номли бадийи фильм (болалар учун). 19.15 — Ёшлар ижоди. Ҳайналтарош Гедиминас Йонкунис, 19.40 — Телевизион янгиликлар, 20.00 — Пётр I номли бадийи фильмининг 1-серияси. 21.40 — Эшитиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 21.45 — Телевизион янгиликлар, 22.05 — Коммунарларнинг тарихий масорати, 22.25 — Меҳнат паспортингиз (сановат ходимлари учун), 22.40 — Баҳор тараддули (қишлоқ ҳўжалик ходимлари учун), 23.00 — Намер-чолгу асарлари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 21.45 — Ана-уна Ершовлар номли фильм-спектаклнинг 1-серияси.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/III да Гулсара, 19/III да Анда, МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/III да Тошболта ошми, 19/III да Кимга тўй, кимга аза, ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Лилипутлар» музикали аттракцион ва цирк томошалари. Кеч соат 8 да бошланади.

К И Н О

«Елена» кўрфаз — «ВАТАН» (кундуз ва кечкурун).

Кодин — НАВОИЙ номли, «ИСК-РА» (кундуз ва кечкурун), «ЎЗБЕК-КИНО» (кеч соат 10 да).

Майсозорда юриш мумкин — «КОМСОМЛ 30 ИЛЛИГИ» (кундуз ва кечкурун).

СССР италиян кўзи билан — «КОМСОМЛ 30 ИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Уч мушкетёр (1 ва 2-серия) — «ЎЗБЕККИНО» (эрталаб соат 10, кундуз 1, 4 ва кеч 7 да).

Сир — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон контораси

КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНИГА ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР ЧИҚАРАДИ

Ўлимнинг номи — Энгельхен

ИККИ СЕРИАЛИЙ ФИЛЬМ.

(Ладислав Милчю романи асосида ишланган)

Москвада (1963 йилда) бўлиб ўтган 3-Халқаро кинофестивалда фильмга Олтин мунофот берилган.

Сценарий авторлари ва режиссёрлар — Ян Кадр, Эльмар Кнос. Оператор — Рудольф Милч.

Бош ролларда: Ян Кадр, Ева Палакова, Мартин Ружек, Бланена Голшцивалар қатнашади.

Чехослованиянинг «Варандов» киностудияси ишлаган.

Ўн икки стул

НОМЛИ КИНОКОМЕДИЯ.

(И. Ильф ва Е. Петровнинг шу номдаги романи асосида ишланган)

Москвада (1963 йилда) бўлиб ўтган 3-Халқаро кинофестивалда фильмга СССР Кинематография ходимлари совиқи Ташкилот комитетининг Фахрий дипломи берилган.

Сценарий авторлари — Уго Уливе, Томас Г. Алеа. Режиссёр — Томас Г. Алеа. Оператор — Рамон Ф. Суарес.

Финнелштейн кўчаси. 46-ўйда турувчи Босит Алиевич Охунжоннинг шу ўйда турувчи Муамбар Шодмоновдан ақралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида қўйилди.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА

Москва гастроллари олдидан қўйиладиган

СПЕКТАКЛААР

18/III да — Юлий Цезарь, 19/III да — Қонли сароб. Спектакллар кеч соат 7 ярим да бошланади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

18, 20 мартда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА СОЛИСТЛАРИНИНГ КОНЦЕРТЛАРИ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қундуз Мирнаимова, солистлардан Фазриддин Умаров, Сора Шунуров, Тўхта Алихўжаева, Манзура Мўминова ва Ўзбек халқ чолгу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

мантаб ўқувчиларининг баҳорги каникул кунларида.

25 мартдан 31 мартгача БОЛАЛАР УЧУН

КАТТА КУНДУЗГИ ТОМОШАЛАР

«ЛИЛИПУТЛАР» МУЗИКАЛИ АТТРАКЦИОНИ.

Программада: «Доистор Албонит», «Жонли кўрпчо», «Этик кийтан Мўшун», «Пастай» ва цирк санъатининг бошқа номерлари.

Томошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

Касса эрталаб соат 11 дан кеч 8 гача очик бўлади. Билетлар сотилмоқда. Коллектив бўлиб келиш учун закивалар қабул қилинади.

Хизмат вақтида

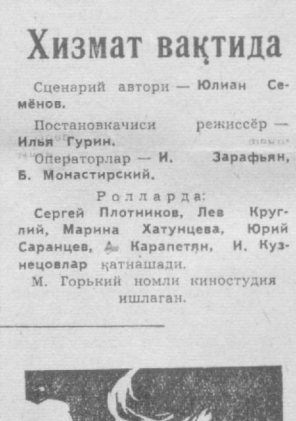
Сценарий автори — Юлиан Семенов.

Постановкачиси режиссёр — Илья Турин.

Операторлар — И. Зарафян, Б. Моисеирский.

Ролларда: Сергей Плотников, Леа Круглий, Мария Хатуццева, Юрий Саранцев, К. Карапетян, И. Кузнецовлар қатнашади.

М. Горький номли киностудия ишлаган.

СМЕРТЬ ЗОВЕТСЯ ЭНГЕЛЬХЕН

Ролларда: Энрике Сантестебан, Рейнальдо Миравалес, Рене Санчеслар қатнашади.

Куба киносанъати ва киносаноати институти ишлаган.

Вильям Шекспир асари МАКБЕТ

Постановкачи — Жорж Шефер. Оператор — Фред Янг.

Бош ролларда: Морис Эвэнс, Нудит Андерсон, Майкл Хордерн, Ян Банненлар қатнашади.

Англиянинг «Гранд Прайз филмз» Лайон Интернэшнл студияси ишлаган.

Космонавтлар кўчаси. 60-ўйда турувчи Махрифат Пулатовнинг Пятитюрк кўчаси. 39-ўйда турувчи Курмас Пулатовдан ақралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида қўйилди.

ЖАХОН БУЙЛАБ

ИҚТИСОДИЙ ВА МАДАНИЙ ҲАМКОРЛИКНИНГ 15 ЙИЛИГИ

ПХЕНЬЯН. 16 март. (ТАСС). Бутун бу ерда СССР билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида иқтисодий ва маданий ҳамкорлик тўрисидаги битим имзолаган кўнинг 15 йиллигига бағишланган таъинида йилгилик бўлиб ўтди.

Ингилишда Корея-Совет дўстлиги жамияти марказий правленесининг раяси Ли Ги Ён нутқ сўзлади. СССР билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида иқтисодий ва маданий ҳамкорлик ҳақида тузилган битим, деди у, ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва маданий муносабатларнинг ҳар томонлама ривожлантиришга ёрдам берди. Халқларнинг ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари социализм учун курашимизга ёрдам берди, деди Ли Ги Ён. Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг, деди у, ҳеч қандай куч бўзаолмайди.

Ингилишда СССРнинг Корея Халқ Демократик Республикасидаги элчиси В. П. Московский ҳам нутқ сўзлади.

САЙЛОВЛАРДА КОММУНИСТЛАРДАН 1000 НОМЗОД

ЛОНДОН, 16 март. (ТАСС). Бу юк Британия Компартиясининг ижроия комитети муниципал сайловларга тайёргарликнинг бориши тўрисида партия бош секретари Йон Голланднинг доқладини тинглади, деб хабар беради «Дейли уоркерс» газетаси. Голланд буладиган умумий парламент сайловларига консерваторларни мағлубиятга

ПАРИЖ КОММУНАРЛАРИНИНГ НАБИРАЛАРИ ОРАСИДА

ВЛАДИВОСТОК, 16 март. (ТАСС мухбири). Совет илмий таъдидот немаси «Витязь» ўз рейсларининг биринчи йили Каледония оролидаги Нумия портига келди. «Витязь» канинтарининг совиқ биринчи ёрдамчиси, ҳоранги янгида Владивостокдаги олий инженерини денгиз ўқув юрти бошлигининг ўринбосари Н. Т. Павлов ана шу оролда Париж коммунарларининг набиралари билан учрашганликлари тўрисида ТАСС мухбирига сўзлаб берди.

— Виз Янги Каледонияга яришлашиб келганимизда, — деб ҳўноя қилди Павлов, — энкипаннинг ҳамма аъзолари палуабта чиндилар: Франциянинг шўнаки ватанпарварлари — Париж коммунасининг ўғил ва қизлари тутқулинида яшоган ерини кўришни ҳар биримиз истар эдик. 1871 йил Париж Коммунасининг келиби Франциянинг реакцион ҳўкумати Франция овоздиги учун курашган неча юзлаб актив кишилари Онеаниа, даги ана шу ўзоқ оролга каторгата юборган эди.

Виз сохиға тушганимизда, Коммуна партияси набираларининг набиралари билан учрашди. Янги Каледонияда Париж коммунарларининг набираси Гастон Бурдинат қўлини қисиб кўришган миннутларни хурсандчилик билан аста оламиз. Гастон совет кишилари билан сўхбат қилганида, унинг чини қўйилган шўд бўлганини сезибди турар эди. Гастон ўз бобоси Париждаги Ратуша майдонига қандай жанг қилганини совет кишилариға ифтихор билан сўзлаб берди. Гастон Бурдинат биз билан хайрлашар экан,

ГЕВАРА: ВИЗ СОВЕТ ИТТИФОҚИНИ ТАБРИКЛАЙМИЗ

ГАВАНА, 16 март. (ТАСС). Гаванада Куба сановат министрлиги қорхоналари илгор ишчиларининг йилгилик бўлиб ўтди. Ингилишда сановат министри Эрнесто Гевара 1963 йили социализм мусобақа гўлиблари бўлган ишчилар, инженерлар, техниклар ва қорхоналарга мукофотлар ҳамда дипломлар топишди. Министр мамлакат экономикасини ривожлантиришда Кубага ёрдам кўрсатяётган энча яхши чет эл мутахассисларига ҳам дипломлар топишди. Эрнесто Гевара Кубада ишлаб турган бир гурупа совет геобололари раҳбарига диплом топишга туриб, биз бу билан Совет Иттифоқини ва унинг Кубани ривожлантиришдаги беғараз қўмкорлиги айдида сарф қилганга гўят катта куч-гайратини табриклаймиз, деди.

Сўнгра Гевара министрлик олдига турган вазиёлар тўрисида қисқа-на нутқ сўзлади. 1964 йилги муҳим вазиёлардан бири, — деди у, — ишлаб чиқаришни ташкил этиш вазиёсидир.

Гевара қорхоналарини ишчилари, инженерлари, техниклари, раҳбарлар билан каторга муладатини ўтаган жойларни кўрсатиб бориш тўрисидаги илтимосини баяндои дед адо қилди. Бу ерлар Дюноа ярим оролининг энча хўнух ва бўм-бўш қиёмидан иборат. Бу ерда соқиларнинг назарлари ва каторгата юборилганларининг икки бораги шу вақтгача сақланиб қолган.

ТУРКИЯ ГРЕЦИЯ-ТУРКИЯ ШАРТНОМАСИНИ БЕКОР ҚИЛДИ

АНҚАРА, 17 март. (ТАСС). Туркия ҳўкумати 1930 йилда Туркия билан Греция ўртасида тузилган савдо ва кема қатнови ҳақидаги шартномани бекор қилди. Бу хабарни кема Туркия ташки ишлар министрлиги эълон қилди.

Бу шартнома Туркияда ишовчи грек комерсантлари ва гранияларига муайян хўнухлар ва енгилликлар беради эди.

Бундан буюн грек комерсантлари ва гранияларига Туркиядаги ҳамма ажибайларга тааллуқли қонунлар тадбиқ этилади.

Болгария. Совет Иттифоқининг дўстона ёрдамида қурилган Димитровград химия комбинати Европаниннг энг йирик қорхоналаридан бири ҳисобланади. Бу ерда синтетик смолалар, қарбанд ҳамда суғий ўғитлар тайёрланади. Маҳсулотининг бир қисми четга чиқарилади. Суратда: комбинатда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар склади.

БТА—ТАСС фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

4-БЕТ, 18 МАРТ 1964 ЙИЛ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШ-КЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Оран Ташкентских промышленных и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Маъсул секретарь — 34808. Идеология бўлими — 21936. Сановат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ ҳўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар ҳўжалиги бўлими — 26232. Фан, маданият ва олий ўқув юрталари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Катталар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Номмутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қилди Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон Сўз» бирлашган нашриётчи босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 06443. ИНДЕКС 64695. Навр. № 1714.